φηνε.... Ἐκεῖνο ποὺ γίνεται συχνότερα, ἴσια, ἴσια, εἶνε τ' ἀνάποδο· συνήθως, ὅταν ξυπνοῦν καὶ κινοῦνται, πονοῦν περισσότερο ἀπὸ τὴν κίνηση ποὺ κάνει τὸ λιθάρι μέσα στὴ φούσκα.

Ἡ ἰδέα μου ἐμένα μοῦ λέει,..... Πολὺ σωστὰ μαντεύει τὴν πρώτη ἀρχὴ τῆς ἀρρώστιας του.

Σημάδια γιὰ πετρόπιασμα = συμπτώματα λιθιάσεως.

Διαγνώστηκε..., καὶ διαγνώθω. Προτιμοῦμε ἔτσι τὸ σχηματισμὸ τοῦ ῥημάτου διαγιγνώσκω κι ὄχι διαγνωστικεύω, κατὰ τὸ ἀναγιγνώσκω ποὺ ἔγινε ἀναγνώθω.

Βλοοτόμηδέ μου το= Μᾶς φάνηκε ὅτι τὸ β τὸ πρόφερνε μεταξὺ β καὶ φ, καὶ μεταξὺ τῶν οο, πρόφερνε ἕνα μισέφωνο β· ἀπὸ τὴν προφορὰ αὐτὴ μπορεῖ κανένας νὰ βγάλῃ τὸ συμπέρασμα ὅτι τὸ ῥῆμα αὐτὸ ἔγινε ἀπὸ τό : φλεβοτόμησε.

Κλείδωση=τὴ λένε ἀκόμα καὶ θυλήκωση κι' ἀρμό.

Φουντάνα=βρύση.

Μούτες=μύτες, κορυφές.

Βασταρκιὲς=δεκανίκια, πατερίτσες.

(Κλινικὴ Γερ. Φωκᾶ)

ΑΡΧΑΙΑ ΨΥΧΗ

Μιὰν ἁρμονία ἄφταστη νὰ πλέῃ δῶ τρογύρου μου
μέσα εἰς τὸ μαρμάρινο τὸν κόσμο τῶρα νιώθω,
τὸν κόσμο ποὺ 'ναι ἄφταστος, λεπτός, ψιλὸς κι' ἀέρινος
κι' ὅπου γεννάει μέσα μου ἕναν ἀνίδεο πόθο.

Μία ἀλλοιώτικη ψυχή, πνεῦμα γιομάτο δύναμη,
γιομάτο τέλεια ὁμορφιὰ γιομίζει ἕνα ῥέμα
ὁπού 'ναι θεϊκὰ ὑλικό...Πνεῦμα, ψυχὴ 'ναι, ὄνειρο ;
Εἶναι μιὰ ἀχτίδα φωτεινή ; σῶμα μαζὶ καὶ πνέμα.

Κάποια γαλήνη φωτεινὴ καὶ κάποια λάμψη ἄπιαστη
χύνεται μὲς σὲ δυὸ γραμμὲς καὶ κράζει μου ἡ τρισάγια :
— Πίστευψε σ' ἄγια εἴδωλα καὶ λάτρευψε τὸν κόσμο μου !σ
Κ' εἰδωλολάτρης γίνηκα. Μ' ἐμπέρδευψε στὰ μάγια ..

ΦΩΤΟΣ ΓΙΟΦΥΔΑΗΣ

ΤΟ ΖΗΤΗΜΑ

Στὴν Κέρκυρα. Ἡ «Ἐφημερίδα τῶν Εἰδήσεων» (21 τοῦ Φλεβαρη) δημοσιεύει ἄρθρο ἑνὸς συνεργάτη της μὲ τὸν τίτλο «Δημοτικὴ καὶ Μαλλιαρή». Πολλοὶ χτυπᾶνε τοὺς δημοτικιστάδες λέγοντάς τους μαλλιαρούς. Μὰ πιάνει κι ἀποδείχνει ὁ Κορφιάτης αὐτὸς ἀρθρογράφος, πὼς ὁ Ψυχάρης, ὁ Πάλλης, κ' οἱ ἄλλοι ποὺ ὀνοματίζουνται «μαλλιαροὶ» ἀπὸ τοὺς κακόβουλους, εἶναι δημοτικιστάδες πρώτης γραμμῆς, καὶ πὼς αὐτοὶ ποὺ θέλουνε μὲ τὶς φωνές τους νὰ θολώσουν τὰ νερὰ δὲ θὰ τὸ καταφέρουνε. Ὅλη ἡ σύχρονη φιλολογία μας βγαίνει μονάχα ἀπὸ τοὺς δημοτικιστάδες, καὶ καθὼς πολὺ σωστὰ λέει ὁ ἀρθογράφος «κάθε φορὰ ποὺ θ' ἀκούσετε διαμαρτυρίες κατὰ τῆς δημοτικῆς, νὰ εἶστε βέβαιοι πὼς ἔκαμε ἕνα μεγάλο βῆμα πρὸς τὰ ἐμπρός».

* * *

Στὴν Ἀθήνα. Στὰ «Πάτρια» (23 τοῦ Φλεβάρη), στὴν «Ἠθικὴ Ψυχὴ» (φύλλο τοῦ Μάρτη), στὸ «Κράτος» (31 τοῦ Γενναρη), στὴν «Ἑλληνικὴ Ἐπιθεώρηση» (φύλλο τοῦ Φλεβαρη), καὶ στὸ «Παράρτημα» τῆς φημερίδας «Ἀθῆναι» τοῦ Μάρτη, ὁ γνωστὸς καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου Γ. Ν. Χατζιδάκης, παλεύει μὲ τὰ ὅλα του ν' ἀποδείξῃ «ἀντεθνικοὺς» τοὺς δημοτικιστάδες. Τὰ βάνει μὲ τὸν Ψυχάρη, μὲ τὸν Πάλλη, μὲ τὸν Παλαμᾶ, μὲ τὴ δημοτική μας, μὲ τὸν ἀέρα, μὲ τὰ ροῦχα του,..... καὶ εἶνκι γιὰ λύπη ὁ καημενος, ποὺ δὲν μπορεῖ νὰ καταφέρῃ νὰ λιγοστεψῃ τὸ θριαμβο τῆς Ἰδέας, ποὺ ἀπὸ παντοῦ τώρα τελευταῖα ξεσπάει ἀκράτητος. Γυρίζει τὰ δημοσιογραφικὰ γραφεῖα, κκὶ τὰ γραφεῖα τῶν περιοδικῶνε, ζητιανεύοντας μιὰ θεσούλα γιὰ νὰ πῇ τοὺς Χατζιδακισμούς του κατὰ τῆς Ἀλήθειας. Μήπως ταχκ νομίζει ἀκόμα πὼς μ' αὐτὰ καὶ μ' αὐτὰ θὰ τήνε πνίξῃ ;

"Ο ΝΟΥΜΑΣ"

ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΕΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΡΟΜΗ ΧΡΟΝΙΑΤΙΚΗ

Γιὰ τὴν Ἀθήνα δρ. 8.— Γιὰ τὶς Ἐπαρχίες δρ. 7
Γιὰ τὸ Ἐξωτερικὸ φρ. χρ. 10.

Γιὰ τὶς ἐπαρχίες δεχόμαστε καὶ τρίμηνες (2 δρ. τὴν τριμηνία) συντρομές.

Κανένας δὲ γράφεται συντρομητὴς ἢ δὲ στείλει μπροστὰ τὴ συντρομή του.

10 λεφτὰ τὸ φύλλο λεφτὰ 10

ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ. Στὰ κιόσκια (Σύνταγμα, Ὀμόνοια, Ἐθν.-Τράπεζα Ἑ.Π. Οἰκονομικῶν, Σταθμὸς Τροχιόδρομου ('Ακαδημία),Βουλή, Σταθμος ὑπόγειου Σιδεροδρόμου ('Ομόνοια), στὰ βιβλιοπωλεῖα «Ἑστίας» Γ. Κολλάρου καὶ Σακέτου (ἀντίκρυ στὴ Βουλή).

ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ

Πέννα καὶ σπαθί. — Ὁ Λεβίδης γιὰ τὴ δημοτική — Σημάδι ξεπεσμοῦ — Βουλὴ καὶ λαός. — Ὁ χυδαϊστὴς τῆς Καθαρεύουσας.

ΕΝΑΣ φημεριδογράφος δάρθηκε μ' ἕναν ἀξιωματικὸ στὴν Κέρκυρα. Τὰ πρόσωπα δὲν τὰ γνωρίζουμε καὶ τὰ πράματα μόνο ἀπὸ τὴ μιὰ μεριὰ τὰ μάθαμε, ἀφοῦ ὁ ἀξιωματικὸς δὲν ἔχει κι αὐτὸς φημερίδα στὸ χέρι γιὰ νὰ μᾶς πεῖ τί συνέβηκε. Ὡς τόσο νά ποιὰ εἶναι ἡ γνώμη μας.

Ὁ ἀξιωματικὸς δὲ φέρθηκε, φυσικά, καθόλου παληκαρίσια νὰ χτυπήσει μὲ τὸ σπαθί του, καὶ μάλιστα ἀπὸ πίσω, (ἔτσι τουλάχιστο γράφτηκε στὶς φημερίδες) τὸ φημεριδογράφο. Μὰ ὅταν ξέρει κανεὶς κάπως ἀπὸ κοντὰ μερικοὺς 'Ἀθηναίους φημεριδογράφους, ὅταν τοὺς βλέπει νὰ φέρνουνται τόσο αὐθάδικα καὶ τόσο περιφρονητικὰ στὸν κόσμο, ὄχι γιατὶ νιώθουν πὼς ἔχουν καμιὰ ἀξία,ἀλλὰ γιατὶ ξέρουν πὼς κρατοῦνε μιὰ πέννα στὸ χέρι τους καὶ μποροῦνε στὰ καλὰ καθούμενα νὰ κουρελιάσουν τὸν καθένανο, ὅτα βλέπει τὸν τελευταῖο ρεπορτέρη νὰ περικυκλώνεται καὶ νὰ χαδεύεται ἀπὸ ἀνώτερους δημόσιους ὑπάλληλους κι ἀπὸ τραπεζίτες κι ἀπὸ ἀθρώπους ποὺ κατέχουν κάπια κοινωνικὴ θέση, γιὰ νὰ πετύχουν ὅλοι αὐτοὶ δυὸ ἀραδοῦλες πρόσυχης ρεκλάμας—ὅταν τὰ ξέρει κανεὶς ὅλ' αὐτὰ δὲν μπορεῖ,μὲ ὅλη τὴ διάθεση ποὺ θἄχε νὰ κατηγορήσει καὶ νὰ καταδικάσει τὸ φέρσιμο τοῦ ἀξιωματικοῦ, νὰ μὴν τοῦ δώσει καὶ κάπιο δίκιο.

Ἡ «Ἀκρόπολη» τῆς Τετράδης μᾶς βεβαίωσε πὼς ὁ κ. Σταματίου εἶναι «ὁ κορυφαῖος δημοσιογράφος τῆς νέας γενεᾶς» καὶ ἄντρας ἐμποτικώτατος. Καὶ δὲν ἔχουμε καμιὰ δυσκολία νὰ τὴν πιστέψουμε. Ὁ κ. ἀξιωματικὸς ὅμως δὲν ἔχει ὁ ἔρημος καμιὰ φημερίδα δική του γιὰ νὰ μᾶς πεῖ τί εἶναι κι αὐτός. Κ' ἔτσι ἡ κρίση τοῦ καθενός, ποὺ δὲν εἶναι οὔτε φημεριδογράφος οὔτε ἀξιωματικός, πρέπει νὰ διατυπωθεῖ ἔτσι, γιὰ νὰ εἶναι δίκαιη· Ἔφταιξε ὁ ἀξιωματικός, μὰ θὰ τὸν ἐρέθισε κάπως κι ὁ φημεριδογράφος μὲ τὰ φερσίματά του.

Ἡ «Ἀκρόπολη» τῆς Τετράδης μᾶς εἶπε καὶ τοῦτο· Ὁ Νομάρχης τῆς Κέρκυρας ὅταν εἶδε δαρμένο τὸ Σταματίου τοῦ παρατήρησε :

— Βλέπετε ποὺ καταλήγει ἡ ἀτάσθαλος πορεία σας ;

Αὐτὸ τὸ ἀτάσθαλο, ὅσο ἀλαμπουρνέζικο κι ἂν εἶναι, ἔρχεται νὰ ἐπικυρώσει ὅσα παραπάνου παρατηρήσαμε γιὰ τοὺς φημεριδογράφους μας.

*

— ΘΑ ΣΟΥ σπάσω τὸ κεφάλι.

Εἶναι τὰ λόγια ποὺ εἶπε ὁ πρόεδρος τῆς Βουλῆς κ. Λεβίδης στὸ βουλευτὴ Πολυγένη σὲ μιὰ ἀπὸ τὶς στερνὲς συνεδρίασες πάνου σὲ κάπιο ἄρπαγμά τους. Τοὺς πολλοὺς δὲν τοὺς ξάφνισε ἡ βαρειὰ φράση, γιατὶ τελευταῖα οἱ βρισιὲς μέσα στὴ Βουλή μας γενήκανε συνηθισμένα πράματα.

Σὲ μᾶς ὅμως κάνει ἐντύπωση, πὼς ὁ κ. Λεβίδης ποὺ ἴσαμε τώρα μᾶς ἔχει συνηθίσει σὲ φράσες Ἀττικὲς, καταδέχτηκε νὰ μιλήσει μιὰ φορὰ καὶ στὴ δημοτική μας. Ὁ ἄθρωπος ποὺ φώναξε προχτὲς ἀπὸ τὸ βῆμα τό : «Χαῖρε Καῖσαρ», χαιρετῶντας τὸν Κάϊζερ, καὶ ποὺ γυρεύει εὐκαιρίες ὁλόενα νὰ μᾶς δείξει τὴν εὐκολία του στὰ ἀπαρέμφατα καὶ στοὺς μέσους ἀόριστους, τὴ στιγμὴ ποὺ ἔδγαλε !τὴν ψεύτικη σοβαρότητά του, καὶ τὴν προεδρικὴ μάσκα του, κούνησε τὸ χέρι του φοβερίζοντας καὶ μίλησε δημοτικώτατα.

Ὁ ἴδιος μὲ τὸ καμωμά του αὐτὸ ξετίναξε τὴν καθαρεύουσα, ὅσο δὲν παίρνει, καὶ τοῦ χρωστᾶμε χάρες.

Τὸ ζήτημα εἶναι τώρα ἂν αὐτὸ θὰν τοῦ γίνει μάθημα.

Ὅμως—σωστὰ μπορεῖ νὰ μᾶς παρατηρήσει κανεὶς — πολλὰ ζητᾶμε ἀπὸ Λεβίδικο μυαλό.

*

ΑΥΤΟ ποὺ γίνεται μὲ τὸ ταξίδι τοῦ Κάϊζερ στὴν Κέρκυρα εἶναι ἀπὸ τὰ τρανὰ σημάδια τοῦ ξεπεσμοῦ μας.

Κράτος καὶ ἄτομα καὶ δημοσιογραφία ἔχουνε ἠλεχτριστεῖ ἀπὸ μιὰ νευρικὴ δουλικότητα, ποὺ φέρνει τὴ σιχασιὰ σ' ὅσους δὲ χάσανε ἀκόμα στὸν τόπο τοῦτο τὸν ἀθρωπισμό τους. Τὸ τηλεγραφικὸ σύρμα μᾶς σερβίρει κάθε πρωὶ ἀπὸ τοὺς Κορφοὺς καὶ τὰ παραμικρότερα καθέκαστα τῆς ζωῆς τοῦ Κάϊζερ. Δὲ νιώθουμε τί ἐνδιαφέρουνε αὐτὰ τὰ πράματα τὸν Ἑλληνικὸ λαό, καὶ γιατὶ ὁ τόσος θόρυβος. Δὲν ὑπάρχουνε ἄλλα ζητήματα αὐτὴ τὴν ἐποχὴ νὰ μᾶς κινήσουνε τὴν προσοχή ; Ἡ πιστέψαμε ὅλοι μας τὰ λόγια τοῦ Θεοτόκη, ὅτι πηδάμε Ἀμεριακανικὰ κατὰ τὴν πρόοδο ;

Ἐκεῖ ποὺ τὸν κατάντησαν οἱ μεγαλουσιάνοι τὸ λαό μας δὲν πρέπει νὰ παραξευεύομαστε γιὰ ὅλα αὐτά. Πιστεύει ὁ δύστυχος πὼς μὲ τὶς κολακεῖες θὰ μπορέσει νὰ ζητιανέψε' ἀπὸ τὸν Κάϊζερ καγένα ἐθνικὸ κόκκαλο, καὶ δὲ βλέπει πὼς μονάχα ἡ δική του δουλιὰ καὶ δύναμη θὰν τόνε σώσει ἀπὸ τὸ γκρεμὸ ποὺ κατρακυλᾶει ὁλοένα.

*

Η ΒΟΥΛΗ ἔκλεισε τὶς πόρτες της ὕστερα ἀπὸ ἀεροκοπάνισμα ἕξη μηνῶνε. Καὶ οἱ βουλευτές μας ἀφοῦ τσιμπήσανε καθένας 1800 δραχμὲς ταχτικές, καὶ 1600 ἔχταχτες, πᾶνε μὲ λαφριὰ συνείδηση νὰ πασκάσουνε στὰ σπιτάκια τους.

Ὅλα τὰ σπουδαῖα ζητήματα ἔμειναν γιὰ τὴν ἄλλη σύνοδο, καὶ μόνο τὸ πιὸ σπουδαῖο δὲν ἔμεινε : ὁ προϋπολογισμός. Ὁ προϋπολογισμὸς εἶναι τὸ ἐθνικὸ καζάνι ἀπ' ὅπου θὰ χορτάσει τὸ ἀχόρταγο συνάφι τῶν ἐκμεταλλευτῶνε τῆς πολιτικῆς, μὲ τὸ αἷμα τὸ παρμένο ἀπὸ τὴν καρδιὰ τοῦ λαοῦ. Κι ὁ ἄμοιρος ὁ λαὸς μὲ κλειστὰ τὰ μάτια τραβᾶε, τὸ δρόμο του, δίχως νὰ μπορεῖ νὰ νιώσει τὸ ἔγκλημα ποὺ κάνει στὸν ἑαυτό του, μὴ ξυπνώντας καὶ μὴ χτυπώντας καταλέφαλα τὴν τέτια κατάσταση.

*

«ΟΙ ΧΥΔΑΪΣΤΑΙ ἐπεμβαίνουν εἰς τὴν ἐκπαίδευσιν» φώνκξε δῶ καὶ λίγες μέρες ὁ Μιστριώτης δίνοντας συνέντευξη σὲ μιὰ φημερίδα τοῦ κίτρινου τύπου, γιὰ τὸ ζήτημα τῶ διδαχτικῶ βιβλίω. Καὶ πρόστεοε πὼς «ὄχι μόνον διὰ τὴν δημοτικήν, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν μέσην ἐκπαίδευσιν ὑπέβαλον οἱ χυδαϊσταὶ διατριβὰς» ὅπως ὀνομάζει τὰ βιβλία τὰ γραμένα στὴ δημοτική μας. Τονίζει λοιπὸν τὸν ἐθνικὸ κίντυνο καὶ προτρέπει «ὅπως ληφθῶσι σύντονα μέτρα» κτλ. Ἀπ' τὴ μιὰ μεριὰ φωνάζει πὼς σύσσωμο τὸ Ἔθνος μᾶς «ἀποκηρύττει» κι ἀπ' τὴν ἄλλη ξαφνιάζεται γιατὶ ὑποβάλουνται ἀπ' ἀθρώπους ποὺ δὲν ἀνήκουν βέβαια στοὺς Κινέζους, βιβλία στὴ δημοτική μας.

Ἐμεῖς ὅμως ἀπ' ἄλλη μεριὰ κοιτάζουμε τὸ πράμα. Νὰ ξέρεις πὼς μέσα στὴν ἐπιτροπὴ εἶναι ὁ Μιστριώτης, καὶ σὺ νὰ μὴ δειλιάζεις, μὰ νὰ τρεβᾶς ἴσα τὸ δρόμο σου, ἔχοντας τὴν πίστη σου δδηγὸ καὶ τὸ καλὸ τοῦ ἔθνους, ἀδιαφρώντας ἂ θὰ βριστεῖ ἡ δουλειά σου καὶ θὰ καταφρονεθεῖ ἀπὸ τοὺς ἐπίσημους ἀρχιφαφλάτορες τῆς Καθαρεύουσας

Νά τί θὰ πεῖ ἀγώνας.

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

Λάβαμε ἀπὸ τὴ Λόντρα ἕνα φυλλάδιο μὲ τὴν περίληψη τῆς διάλεξης ποὺ ἔκανε στὸ Victoria Institute ὁ σοφὸς Κερκυραῖος καὶ πολύτιμος τοῦ «Νουμᾶ» συνεργάτης κ. Λάζαρος Βελέλης γιὰ τοὺς πάπυρους τῆς Ὀξυρύγχου καὶ τῆς Ἐλεφαντίνης. Ἐξετάζοντας τὶς διπλὲς μερομηνίες τους, δηλ. τὶς Ἑβραϊκὲς καὶ τὶς Αἰγυπτιακὲς καὶ βρίσκοντας πὼς σὲ πολλὰ μέρη δὲ συμφωνοῦν, ὁ κ. Βελέλης φτάνει στὸ συμπέρασμα πὼς οἱ πάπυροι αὐτοὶ εἶνκι πλαστοί. Ἡ διάλεξη τελειώνει μὲ μιὰ γενικὴ συζήτηση γιὰ τοὺς Ἀραμαϊκοὺς πάπυρους, τοὺς γνήσιους καὶ τοὺς πλαστούς.